

การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
Social Sustainable Development of Bangkokian

ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร,
สกล สุขเสริมส่งชัย, ณัฐพร ยงวงศ์ไพบูลย์,
ปรัชญา วงศ์วารี, วรงค์สิทธิ์ สิงห์ดำรง และ บุษยรังสี หาสุใจ
มหาวิทยาลัยสยาม

**Chanchai Chitlaoarporn,
Skol Suksermsongchai, Natthaporn Yongvongphaiboon,
Prachya Wongwaree, Warongsit Singdamrong and Budsayarangsri Hasuttijai**
Siam University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: chanchai.polsu@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร” เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญจากพื้นที่ในการวิจัยจาก 4 เขตของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เขตลาดพร้าว เขตดอนเมือง เขตภาษีเจริญ และเขตบางนา โดยกำหนดจำนวนโควตากลุ่มตัวอย่างไว้เขตละ 100 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 4.02 อยู่ในระดับมาก โดยด้านสันติภาพและความยุติธรรมมีค่าเฉลี่ย 4.17 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาคน ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง ด้านความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา และด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

Abstract

The research article aimed to study social sustainable development of Bangkokian. It was quantitative research. It collected data from 400 Bangkokians that were accidental sampling in Lat Phrao District, Don Mueang District, Phasi Charoen District and Bangna District. The sample quota was set at 100 people per district. The stats were percent, means and S.D.

The research found that the social sustainable development of people in Bangkok overall had an average of 4.02, which was at a high level. Peace aspect had an average of 4.17, which was at a high level, and the lower levels were people or human improvement, prosperity, partnership and planet, which were at a high level.

* วันที่รับบทความ : 24 กันยายน 2567; วันแก้ไขบทความ 15 ตุลาคม 2567; วันที่รับบทความ : 17 ตุลาคม 2567

Received: September 24 2024; Revised: October 15 2024; Accepted: October 17 2024

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อบริบทของสภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตร โดยเฉพาะในช่วงหลังยุคสงครามเย็นเป็นต้นมา กระแสการพัฒนาประเทศภายใต้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ถือว่าเป็นแนวทางหลักของการพัฒนาประเทศซึ่งประเทศต่างๆ ล้วนยอมรับและยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างจริงจัง โดยทั้งในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วและกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งรวมถึงกลุ่มประเทศโลกที่สามต่างพยายามปฏิบัติภายใต้หลักการที่ยึดโยงถึงความยั่งยืนทั้งการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ การมุ่งเน้นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยคำนึงถึงผลสะท้อนต่อคนรุ่นหลังภายใต้องค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (economic growth) ความครอบคลุมทางสังคม (social inclusion) และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (environmental protection) ไปพร้อมๆ กัน ซึ่งแตกต่างจากอดีตที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้เกิดอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเท่านั้น

ทั้งนี้จากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ 70 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ประเทศสมาชิกรวม 193 ประเทศ ร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน อีกทั้งยังได้จัดกลุ่ม SDGs ตามปัจจัยที่เชื่อมโยงกันทั้ง 5 มิติ (5P) ได้แก่ (1) การพัฒนาคน (People) ให้ความสำคัญกับการขจัดปัญหาความยากจนและความหิวโหย และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (2) สิ่งแวดล้อม (Planet) ให้ความสำคัญกับการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเพื่อพลเมืองโลกรุ่นต่อไป (3) เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและสอดคล้องกับธรรมชาติ (4) สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) ยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีสังคมที่สงบสุข และไม่แบ่งแยก และ (5) ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน

อีกทั้งในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและบัณฑิตศึกษาของรัฐและเอกชนต่างก็ให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างจริงจัง ด้วยเหตุนี้ คณะรัฐศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยามจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เพื่อจัดทำโครงการ “เครื่องมือการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน” โดยศึกษาถึงระดับการรับรู้ถึงปัจจัยที่เชื่อมโยงกันทั้ง 5 มิติ ข้างต้น ซึ่งย่อมนำมาปรับใช้เป็นฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาสังคมและนำไปสู่การสร้างข้อเสนอเชิงนโยบายแก่ภาครัฐต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสำรวจความคิดเห็นในประเด็นการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร” นี้ มุ่งเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากพื้นที่ในการวิจัยจาก 4 เขตของกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดจำนวนโควตาของกลุ่มตัวอย่างไว้เขตละ 100 คน โดยเก็บข้อมูลในช่วงระหว่าง พฤษภาคม - มิถุนายน 2567

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ จะใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยใช้มาตรวัดระดับทัศนคติด้วยวิธี Likert Scale วัดจากตัวแปรที่กำหนดขึ้นตามแบบสอบถาม โดยแต่ละคำถามจะมีคำตอบให้เลือกตามลำดับความสำคัญ แบ่งเป็น 5 ระดับคะแนน คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่อนข้างเห็นด้วย เห็นด้วยปานกลาง ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

สถิติ

สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ
2. อายุ
3. ภูมิลำเนา
4. เขตที่พักอาศัย

ตัวแปรตาม

การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

1. การพัฒนาคน (People)
2. สิ่งแวดล้อม (Planet)
3. เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)
4. สันติภาพและความยุติธรรม (Peace)
5. ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ 1.เพศ 2.อายุ 3.ภูมิลำเนา และ 4.เขตที่พักอาศัย

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ความคิดเห็นในประเด็นการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ 1. การพัฒนาคน (People) 2. สิ่งแวดล้อม (Planet) 3. เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) 4. สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) 5. ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา

แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำนักงานสภาพัฒนาการสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ (2567) สรุปให้เห็นว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) คือ แนวทางการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ลดทอนความสามารถในการตอบสนองความต้องการของคนรุ่นหลัง (Brundtland Report, 1987) โดยการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (economic growth) ความครอบคลุมทางสังคม (social inclusion) และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (environmental protection)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ถือเป็นแนวทางที่เป็นข้อตกลงร่วมระหว่างประเทศ โดยให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน อีกทั้งยังได้จัดกลุ่ม SDGs ตามปัจจัยที่เชื่อมโยงกันทั้ง 5 มิติ (5P) ได้แก่ (1) การพัฒนาคน (People) (2) สิ่งแวดล้อม (Planet) (3) เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) (4) สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) และ (5) ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)

การพัฒนาคน (People) คือ การให้ความสำคัญกับการขจัดปัญหาความยากจนและความหิวโหย และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

สิ่งแวดล้อม (Planet) คือ การให้ความสำคัญกับการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเพื่อพลเมืองโลกรุ่นต่อไป

เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) คือ การส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสอดคล้องกับธรรมชาติ

สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) คือ การยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีสังคมที่สงบสุข และไม่แบ่งแยก

ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) คือ การสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นในประเด็นการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยผลการวิจัยพบว่า

ด้านปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมา เพศหญิง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 และ เพศทางเลือก จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 16-30 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมา กลุ่ม 45-60 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 กลุ่ม 31-45 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 กลุ่มไม่เกิน 15 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 และ กลุ่ม 61 ปีขึ้นไป จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเกิดในกรุงเทพมหานคร จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมา ปริมณฑล จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ ต่างจังหวัด จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอาศัยหรือทำงานในเขตลาดพร้าว เขตดอนเมือง เขตภาษีเจริญ และเขตบางนา จำนวน 100 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25.0

ทั้งนี้ ความคิดเห็นในประเด็นการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 4.02 อยู่ในระดับมาก โดยด้านสันติภาพและความยุติธรรม (Peace) รวม มีค่าเฉลี่ย 4.17 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาคน (People) รวม มีค่าเฉลี่ย 4.09 อยู่ในระดับมาก ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) รวม มีค่าเฉลี่ย 4.04 อยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) รวม มีค่าเฉลี่ย 3.82 อยู่ในระดับมาก และด้านสิ่งแวดล้อม (Planet) รวม มีค่าเฉลี่ย 3.98 อยู่ในระดับมาก

ด้านการพัฒนาคน (People) รวม มีค่าเฉลี่ย 4.09 อยู่ในระดับมาก โดยรายชื่ออันดับสูงสุด คือ ปัญหาความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญของทุกประเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.21 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ความยากจนเป็นปัญหาสำคัญระดับโลก มีค่าเฉลี่ย 4.14 อยู่ในระดับมาก ประเทศไทยมีปัญหาความเหลื่อมล้ำมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 อยู่ในระดับมาก คนถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญสูง มีค่าเฉลี่ย 4.08 อยู่ในระดับมาก และ ความยากจนเป็นปัญหาสำคัญของไทย มีค่าเฉลี่ย 3.89 อยู่ในระดับมาก

ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet) รวม มีค่าเฉลี่ย 3.98 อยู่ในระดับมาก โดยรายชื่ออันดับสูงสุด คือ ประเทศไทยมีการตื่นตัวเรื่องสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.22 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.21 อยู่ในระดับมากที่สุด ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญในระดับนานาชาติ มีค่าเฉลี่ย 4.17 อยู่ในระดับมาก การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญกับ

ทุกประเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.14 อยู่ในระดับมาก และ ท่านพร้อมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 3.17 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) รวม มีค่าเฉลี่ย 4.04 อยู่ในระดับมาก โดยรายข้ออันดับสูงสุด คือ ภาวะเศรษฐกิจโลกส่งผลต่อเศรษฐกิจไทยโดยตรง มีค่าเฉลี่ย 4.30 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีค่าเฉลี่ย 4.07 อยู่ในระดับมาก การรักษาความสมบูรณ์ของทรัพยากรทางธรรมชาติต้องดำเนินไปพร้อมการพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ย 3.97 อยู่ในระดับมาก การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจวันนี้ต้องคำนึงถึงการรักษาทรัพยากรเพื่อคนรุ่นหลัง มีค่าเฉลี่ย 3.95 อยู่ในระดับมาก และ ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจต้องเกิดควบคู่กับการรักษาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 3.93 อยู่ในระดับมาก

ด้านสันติภาพและความยุติธรรม (Peace) รวม มีค่าเฉลี่ย 4.17 อยู่ในระดับมาก โดยรายข้ออันดับสูงสุด คือ การทำสงครามไม่สามารถสร้างสันติภาพที่มั่นคงได้จริง มีค่าเฉลี่ย 4.53 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถสร้างสรรค์ขึ้นมาพร้อมกันได้ มีค่าเฉลี่ย 4.39 อยู่ในระดับมากที่สุด สังคมไทยมีพื้นฐานเป็นสังคมที่สงบสุข มีค่าเฉลี่ย 4.07 อยู่ในระดับมาก สันติภาพและความยุติธรรมต้องเกิดขึ้นควบคู่กันเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.90 อยู่ในระดับมาก และรากฐานของสังคมไทยไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติและศาสนา มีค่าเฉลี่ย 3.96 อยู่ในระดับมาก

ด้านความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) รวม มีค่าเฉลี่ย 3.82 อยู่ในระดับมาก โดยรายข้ออันดับสูงสุด คือ การพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วยกัน มีค่าเฉลี่ย 3.96 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ คนไทยพร้อมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน มีค่าเฉลี่ย 3.93 อยู่ในระดับมาก การพัฒนาที่ประสบความสำเร็จต้องเกิดจากความเชื่อมั่นในกันและกัน มีค่าเฉลี่ย 3.85 อยู่ในระดับมาก มนุษย์ทุกคนมีความสำคัญต่อสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.70 อยู่ในระดับมาก และ มนุษย์ทุกคนมีบทบาทในการพัฒนาสังคมร่วมกันได้ มีค่าเฉลี่ย มีค่าเฉลี่ย 3.65 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

ความคิดเห็นในประเด็นการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 4.02 อยู่ในระดับมาก โดยด้านสันติภาพและความยุติธรรม (Peace) โดยรวมอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาคน (People) อยู่ในระดับมาก ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) อยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) อยู่ในระดับมาก และด้านสิ่งแวดล้อม (Planet) อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ พิเชษฐ พิณทอง (2567) ที่อธิบายว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ตามที่องค์การสหประชาชาติได้กำหนดและมีการนำแนวคิดดังกล่าวไปสู่การ

ปฏิบัติโดยรัฐบาลของนานาประเทศทั่วโลก มีการกำหนดออกมาเป็นนโยบายสาธารณะ มาตรการต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมายภายในปี ค.ศ. 2030 รวมถึงแนวคิดที่วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ถือได้ว่ายังมีคนจำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจในความหมายที่แท้จริง ต่างตีความตามความเข้าใจของแต่ละบุคคล หรือแต่ละองค์กร และ ชีวาล ชุมรักษา (2559) ศึกษาถึงภาพรวมการดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคม วิเคราะห์บทบาทของวิสาหกิจเพื่อสังคมในการเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และประเมินรูปแบบเครือข่ายวิสาหกิจเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา พบว่า บทบาทที่สำคัญของวิสาหกิจเพื่อสังคมที่เอื้อต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนแบ่งออกเป็น 5 ด้านตามลำดับดังนี้ 1) ด้านการเสริมสร้างการพัฒนาสังคม 2) ด้านรายการที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน 3) ด้านการเสริมสร้างการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ 4) ด้านการเสริมสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจ และ 5) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยมุ่งหลักการของการเป็นสื่อการเรียนรู้ของชุมชน-โดยชุมชน-และเพื่อชุมชน ร่างรูปแบบเครือข่ายวิสาหกิจเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่พัฒนาขึ้นได้รับการประเมินและยืนยันว่าการพัฒนาในรูปแบบนี้เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินบทบาทของสถานีวิสาหกิจเพื่อสังคมในการเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การกำหนดนโยบายของรัฐต่อการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ควรดำเนินการดังนี้

ประการแรก ควรสร้างการรับรู้ถึงความสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนแก่ประชาชนในทุกช่วงวัย เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

ประการที่สอง กลไกภาครัฐควรเป็นแกนนำและเป็นฝ่ายสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญควบคู่ระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

ประการที่สาม รัฐจำเป็นต้องรณรงค์การสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ในเชิงบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทางสังคม

ประการที่สี่ รัฐควรเร่งระดมการใช้สื่อเพื่อกระตุ้นความสนใจให้ประชาชนและกลไกการขับเคลื่อนของภาคธุรกิจให้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานสภาพัฒนาการสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ. (2567). การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2567. แหล่งที่มา: <https://sdgs.nesdc.go.th/>
- พิเชษฐ พิณทอง (2567) การพัฒนาอย่างยั่งยืนกับวิสาหกิจเพื่อสังคม. *วารสารสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย*. 6 (1), 143-145
- ชัชวาล ชุมรักษา. (2559). เครือข่ายวิทย์ชุมชนกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. *วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*. 16 (2), 67-87